

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ЗАЈЕДНИЦА САОБРАЋАЈНИХ ШКОЛА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

П Р А В И Л Н И К
РЕПУБЛИЧКОГ ТАКМИЧЕЊА САОБРАЋАЈНИХ ШКОЛА СРБИЈЕ

БЕОГРАД, 19. ФЕБРУАР, 2020. ГОДИНЕ

І УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ТАКМИЧЕЊА

Такмичење ученика средњих школа саобраћајне струке Србије има основни циљ да омогући сваком ученику – такмичару да покаже своје знање и вештине које је стекао у току школовања на теоретској и практичној обуци у школи.

Ученици такмичари кроз различите такмичарске дисциплине развијају осећај припадности саобраћајној струци, показују кооперативност, колегијалност и заједнички рад.

Поред основног циља, ученици који долазе на такмичење из разних средина Србије, преносе стечена искуства у изучавању свог занимања, сусрећу се са различитим условима рада, међусобно се упознају, друже се и развијају такмичарски дух.

ТАКМИЧАРСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ И ПРИЈАВЉИВАЊЕ ЕКИПА

Такмичење ученика саобраћајне струке се организује за следеће такмичарске дисциплине :

- **Возач моторног возила Б категорије**
- **Возач моторног возила Ц категорије**
- **Техничар друмског саобраћаја**

Школа заинтересована за такмичење подноси организатору такмичења јединствену пријаву на одговарајућем обрасцу. Организатор такмичења је обавезан да образац пријаве благовремено достави свим школама чланицама Заједнице саобраћајних школа Републике Србије (у даљем тексту: Заједница), а школе су дужне да изврше пријављивање такмичара најкасније 15 дана пре почетка такмичења.

Образац пријаве садржи следеће податке:

- Пун назив школе са адресом, бројем телефона за контакт и e-mailом,
- Презиме и име ученика-такмичара
- Годину рођења ученика-такмичара
- Образовни профил за који се ученик образује
- Пријава одређене такмичарске дисциплине
- Презиме и име вође екипе
- Презиме, име и функције осталих представника школе

Пријава мора бити потписана и оверена од стране директора школе. Право на такмичење имају екипе са благовременом, уредно попуњеном и овереном пријавом, и плаћеним трошковима такмичења.

ПРАВО НА ТАКМИЧЕЊЕ

Право на такмичење имају редовни ученици следећих образовних профила:

ЗА ДИСЦИПЛИНУ ВОЗАЧ МОТОРНОГ ВОЗИЛА Б КАТЕГОРИЈЕ:

Ученици свих образовних профила средње саобраћајне школе који у програму имају обуку за Б категорију; ученици других образовних профила саобраћајне школе ако поседују возачку дозволу Б категорије;

ЗА ДИСЦИПЛИНУ ВОЗАЧ МОТОРНОГ ВОЗИЛА Ц КАТЕГОРИЈЕ:

Ученици који се образују за образовни профил *возач моторних возила* за Ц категорију по програму овог образовног профила;

ЗА ДИСЦИПЛИНУ ТЕХНИЧАР ДРУМСКОГ САОБРАЋАЈА:

Ученици који се образују за образовни профил *техничар друмског саобраћаја* за Б категорију по програму овог образовног профила.

САСТАВ ЕКИПА

Такмичарску екипу школе може да чини највише 6 ученика, односно по два ученика за сваку категорију. Школа се може пријављивати за ону такмичарску дисциплину коју сама одреди, с тим да је у обавези да један члан такмичарске екипе буде ученица, осим у случају да школа има само такмичарску екипу за дисциплину возач моторног возила Ц категорије. Члан екипе може бити само редован ученик школе, што се доказује ђачком књижицом.

УСЛОВИ ОДВИЈАЊА ТАКМИЧЕЊА

Све такмичарске екипе морају имати исте услове такмичења, што подразумева исте тестове на теоретском делу такмичења и возила одговарајуће категорије на практичном делу такмичења.

За такмичарску дисциплину:

- *Возач моторног возила Б категорије и техничар друмског саобраћаја* – путничко моторно возило категорије „Б“ које је предвиђено за извођење практичне наставе из обуке војње категорије „Б“ за ученике средње саобраћајне школе.
- *Возач моторног возила Ц категорије* – теретно моторно возило категорије „Ц“ које је предвиђено за извођење практичне наставе из обуке вожење категорије „Ц“ за ученике средње саобраћајне школе.

За практични део такмичења возила обезбеђује искључиво домаћин такмичења и сви такмичари се такмиче на њима.

Школа домаћин такмичења је дужна да у року од најмање 60 дана пре почетка такмичења објави на званичној презентацији школе фотографије возила категорија „Б“ и „Ц“ које је обезбедила за реализацију такмичења, као и меродавне димензије тих возила.

Сва обезбеђена возила морају бити технички исправна током реализације практичног дела такмичења, за све дисциплине. Комисија за реализацију такмичења може донети одлуку, у зависности од временских, техничких и осталих могућности, да се такмичарима омогући упознавање са возилима и њиховим командама, као и са самим полигоном, пре почетка такмичења најкасније дан уочи практичног дела такмичења. **У овом случају, школа домаћин такмичења је дужна да омогући такмичарима упознавање са возилима и њиховим командама најкасније дан уочи практичног дела такмичења.**

II САДРЖАЈ ТАКМИЧАРСКИХ ДИСЦИПЛИНА

За све такмичарске дисциплине такмичење се састоји из теоретског, практичног и посебног дела:

ДИСЦИПЛИНА ВОЗАЧ МОТОРНОГ ВОЗИЛА Б КАТЕГОРИЈЕ:

1. **Теоретски део** који се састоји од два теста, и то:

А) тест знања саобраћајних прописа из безбедности саобраћаја на основу Закона о безбедности саобраћаја на путевима (у даљем тексту Закон) и Б) тест опште и саобраћајне културе из следећих области:

ОПШТИ ДЕО – ОБЛАСТИ: 1. Општа саобраћајно-техничка култура; 2. Грађанско васпитање;

3. Страни језик – енглески

СТРУЧНИ ДЕО – ОБЛАСТИ: 1. Моторна возила; 2. Практична настава.

2. **Практични део** који се састоји од вожње на полигону за путнички аутомобил чији је садржај дат у прилогу овог Правилника.

3. **Посебни део** који се састоји у решавању задатака чији садржај и формулацију утврђује комисија за реализацију такмичења, а решавају се у оквиру практичног дела такмичења (гаража број 1).

ДИСЦИПЛИНА ВОЗАЧ МОТОРНОГ ВОЗИЛА Ц КАТЕГОРИЈЕ:

1. **Теоретски део** који се састоји од два теста, и то:

А) тест знања саобраћајних прописа из безбедности саобраћаја на основу Закона,

Б) тест опште и саобраћајне културе из следећих области:

ОПШТИ ДЕО - ОБЛАСТИ: 1. Општа саобраћајно техничка култура; 2. Грађанско васпитање;

3. Страни језик - енглески

СТРУЧНИ ДЕО - ОБЛАСТИ: 1. Моторна возила; 2. Практична настава; 3. Терети и АДР у саобраћају и транспорту; 4. Пословање саобраћајних предузећа; 5. Превоз путника и робе

2. **Практични део**, који се састоји од вожње по полигону за теретно возило чији је садржај дат у прилогу овог Правилника.

4. **Посебни део** који се састоји у решавању задатака чији садржај и формулацију утврђује комисија за реализацију такмичења, а решавају се у оквиру практичног дела такмичења (гаража број 1).

ДИСЦИПЛИНА ТЕХНИЧАР ДРУМСКОГ САОБРАЋАЈА:

1. **Теоретски део** који се састоји од два теста, и то:

А) задатка из организације превоза и задатка из вештачења саобраћајних незгода

Б) тест знања и вештина из предмета регулисање саобраћаја, мотори и моторна возила, практична настава.

ОПШТИ ДЕО – ОБЛАСТИ: 1. Општа саобраћајно техничка култура; 2. Грађанско васпитање;

3. Страни језик – енглески.

4. СТРУЧНИ ДЕО – ОБЛАСТИ: 1. Регулисање саобраћаја; 2. Мотори и моторна возила; 3.

Практична настава.

2. **Практични део** који се састоји од вожње на полигону за путнички аутомобил чији је садржај дат у прилогу овог Правилника.

3. **Посебни део** који се састоји у решавању задатака чији садржај и формулацију утврђује комисија за реализацију такмичења, а решавају се у оквиру практичног дела такмичења (гаража број 1).

III НАЧИН ОДВИЈАЊА ТАКМИЧЕЊА

ОБРАЗАЦ САГЛАСНОСТИ О ЗАШТИТИ ПОДАТАКА

Према Закону о заштити података о личности, сваки такмичар мора да потпише Изјаву о коришћењу основних личних података. Изјавом се одобрава коришћење основних личних података за потребе такмичења. За малолетна лица изјаву потписује родитељ. За тачност података је одговоран наставник. Ученици који не попуне изјаве неће моћи да учествују на такмичењу. Изјаве се доносе на сам дан такмичења и предају се организатору (школи домаћину) такмичења. Образац сагласности о заштити података налази се у додатку правилника за такмичење.

ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА

Комисија за реализацију такмичења утврђује да ли су испуњени услови за одвијање такмичења. Након тога се извлаче такмичарски бројеви школа за сваку такмичарску дисциплину. Такмичарски број школе се односи на све такмичарске дисциплине.

ИДЕНТИФИКАЦИЈА ТАКМИЧАРА

Комисија за реализацију такмичења врши идентификацију такмичара на основу прописно попуњене и оверене ђачке књижице и важеће личне карте.

За дисциплину возач моторних возила Б категорије потребна је и адекватна возачка дозвола – за образовне профиле који у програму немају обуку за ову категорију.

1. ТЕОРЕТСКИ ДЕО

1.1 За тест знања саобраћајних прописа из безбедности саобраћаја на основу Закона, користе се тестови који се тренутно користе у процедури полагања возачких испита, а Скупштина Заједнице одлучује који ће се тестови користити за конкретно такмичење.

1.2 Тест опште саобраћајне и техничке културе се формира пред такмичарима извлачењем редних бројева питања односно задатака из збирке тако да буду заступљене све области предвиђене за такмичарску дисциплину. Након формирања теста, члан комисије за праћење теоретског дела такмичења саопштава извучене бројеве питања односно задатака. Тестови се решавају заокруживањем тачног одговора, од могућа три понуђена, од којих је само један тачан, или решавањем задатака задисциплину *техничар друмског саобраћаја* из предмета организација превоза и вештачење саобраћајних незгода. **Приликом решавања тестова опште саобраћајне и техничке културе ученици добијају додатни лист са кога се чита текст питања а одговори се заокружују на другом папиру.**

1.3 Правилник и збирка питања и задатака са решењима за све такмичарске дисциплине мора бити благовремено достављена школама, а најкасније 60 дана пре почетка такмичења.

1.4 Решавање тестова се врши појединачно, тако што такмичар одређене школе ради оба теста, односно задатке, предвиђене за ту такмичарску дисциплину.

1.5 Време решавање тестова за све такмичарске дисциплине је 90 минута.

1.6 На основу решења из збирке, комисија за преглед по такмичарским дисциплинама врши преглед и бодовање тестова такмичара појединаца.

1.7 Чланови комисије не смеју прилазити и помагати такмичарима у решавању тестова нити у току нити после решавања тестова.

1.8 Комисија за праћење теоретског дела (комисија за прегледавање теоретског дела) почиње са прегледавањем радова другог дана такмичења, односно не пре почетка практичног дела такмичења.

2. ПРАКТИЧНИ ДЕО ТАКМИЧЕЊА:

2.1 Практични део такмичења обухвата вожњу на уређеним полигонима по такмичарским дисциплинама:

Полигон за путнички аутомобил:

- возач моторног возила Б категорије

- техничар друмског саобраћаја

Полигон за теретно возило:

- возач моторног возила Ц категорије

2.2 Редослед вожње такмичара се утврђује такмичарским бројем извученим на почетку такмичења.

2.3 Садржај рада и бодовања на полигонима приказан је у додатку који је саставни део овог Правилника.

2.4 Додатак са скицом полигона, садржајем такмичарских радњи и бодовањем утврђује се на седници Скупштине, најкасније 60 дана уочи такмичења.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА ВРЕДНОВАЊЕ УСПЕХА ТАКМИЧАРА И ТАКМИЧАРСКИХ ЕКИПА

Успех ТАКМИЧАРА такмичарских екипа одређује се на основу постигнутих резултата (бодова). Такмичење је појединачно, што значи да је сваки такмичар - појединац део тима такмичарске екипе школе. Успех такмичара се одређује према бодовним листама које сачињава комисија за праћење такмичења, а које су саставни део овог Правилника. Бодовне листе се попуњавају за сваког такмичара у оквиру такмичарских дисциплина. На основу бодовних листи такмичара саставља се и бодовна листа екипе школе. На крају такмичења се израђује коначна листа према такмичарским дисциплинама која садржи име и презиме ученика, школу коју представља и број бодова на теоретском, практичном и посебном делу.

БОДОВАЊЕ ОСТВАРЕНИХ РЕЗУЛТАТА

Укупан број бодова у свакој такмичарској дисциплини по такмичару је 1.000.

Возач Б и возач Ц категорије: теоретски део 40% (тестови из ЗОБС-а 25%, општи део 15%); практични (полигон) део: 60%.

Техничар друмског саобраћаја: теоретски део 60% (20% организација превоза, 20% безбедност, 20% тест); практични (полигон) део: 40%.

V РАДНА ТЕЛА ТАКМИЧЕЊА

1. ОРГАНИЗАЦИОНИ ОДБОР:

- Председник Заједнице саобраћајних школа
- Секретар Заједнице саобраћајних школа
- 2 члана из школе домаћина такмичења
- члан локалне самоуправе

НАДЛЕЖНОСТ: припрема и праћење такмичења; подела награда такмичарима.

2. КОМИСИЈА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ТАКМИЧЕЊА:

- 2 члана школе домаћина такмичења
- 4 члана из редова Стручног одбора за такмичење Заједнице (стални одбор Заједнице). Председник стручног одбора за такмичење обавештава школу домаћина о члановима комисије за реализацију такмичења из својих редова најкасније пре почетка такмичења.

НАДЛЕЖНОСТ: утврђивање испуњености услова за одвијање такмичења; договарање у вези детаља такмичења који нису обухваћени овим Правилником; праћење тока такмичења; помоћ у раду комисија за праћење теоретског и практичног дела такмичења.

Комисија за реализацију такмичења припрема посебан задатак на практичном делу који се састоји у решавању једноставнијих раскрсница из тестова за полагање возачког испита који се тренутно користе у процедури полагања возачких испита. Потребно је да буде 10% посебних задатака више од бројапријављених екипа.

3. КОМИСИЈА ЗА РЕШАВАЊЕ ПРИГОВОРА И ЖАЛБИ:

Председник Заједнице, је уједно председник ове комисије, и два члана Извршног одбора Заједнице које именује Скупштина Заједнице, као и комплетна комисија за реализацију такмичења. Комисија доноси одлуку већином гласова. У случају истог броја гласова одлучује глас Председника комисије.

Председник Заједнице у случају спречености може писмено овластити лице које ће обављати задатак Председника ове комисије.

Чланови Извршног одбора које именује Скупштина имају и по једног заменика које такође именује Скупштина.

НАДЛЕЖНОСТ: решавање по евентуалним приговорима и жалбама.

4. КОМИСИЈА ЗА ПРАЋЕЊЕ ТЕОРЕТСКОГ ДЕЛА ТАКМИЧЕЊА:

ПОДКОМИСИЈЕ:

- Комисија за шифровање за све такмичарске дисциплине – три члана,
- Комисија за дешифровање за све такмичарске дисциплине – три члана,
- Комисија за преглед за сваку такмичарску дисциплину по три члана.

НАДЛЕЖНОСТ:

- Пријем и провера докумената пријављених такмичара, идентификација такмичара,
- Шифровање и дешифровање тестова и задатака,
- Преглед тестова и задатака,
- Обезбеђивање дежурства на такмичењу у свим такмичарским дисциплинама.

5. КОМИСИЈА ЗА ПРАЋЕЊЕ ПРАКТИЧНОГ ДЕЛА ТАКМИЧЕЊА

За сваку такмичарску дисциплину по пет чланова комисије (три контролора мерења времена; 1 записничар; 1 резерва).

Члан комисије не учествује у раду када је на полигону такмичарска екипа из његове школе. Ако се такмичење у дисциплинама возач моторног возила Б категорије и техничар друмског саобраћаја одвија на једном полигону, формира се једна комисија.

НАДЛЕЖНОСТ:

- Врши идентификацију такмичара
- Обезбеђује дежурство на полигону (прати мерење времена и врши бодовање).

ТАКМИЧАР ЋЕ БИТИ ДИСКВАЛИФИКОВАН :

- Ако не докаже индентитет
- Ако касни на почетак такмичења
- Ако се користи недозвољеним средствима

(мобилни телефони, одговори по телу, папирићи, све врсте мерних инструмената, користи помоћ из публице)

- Ако омета друге у раду

- Ако угрожава безбедност одвијања такмичења на полигону

Одлуку о дисквалификацији доноси комисија за реализацију такмичења на предлог комисија за праћење теоретског, односно практичног дела такмичења. На одлуку о дисквалификацији, екипа има право на приговор о коме решава комисија за решавање приговора и жалби.

VI ПРОГЛАШЕЊЕ ПОБЕДНИКА ТАКМИЧЕЊА

Проглашавање победника - појединаца:

У свакој такмичарској дисциплини врши се проглашавање победника такмичара појединаца за освојено I, II или III место на основу утврђене ранг листе. За израду такмичарске ранг листе такмичара појединаца сабирају се сви освојени бодови на теоретском и практичном делу такмичења.

Такмичару појединцу који освоји највећи број бодова из одређене такмичарске дисциплине проглашава се победником и уручује му се диплома и медаља сходно Стручном упутству о организовању такмичења и смотри ученика (Министарство просвете Републике Србије).

Проглашавање победника – такмичарски парови:

У свакој такмичарској дисциплини врши се проглашавање победника такмичарских парова за освојено I, II или III место на основу збира бодова чланова тима на теоретском и практичном делу такмичења. Такмичарски пар који освоји највећи број бодова из одређене такмичарске дисциплине проглашава се победником у тој дисциплини.

Сваком члану такмичарског пара се уручује диплома и пехар у трајно власништво: златни за прво, сребрни за друго и бронзани за треће место.

Прелазни пехар:

Школи која освоји највише бодова у свим такмичарским дисциплинама додељује се прелазни пехар.

Дипломе, медаље и пехаре обезбеђује организатор такмичења.

У случају да се на истом месту са истим бројем бодова нађе више такмичара, рангирање се врши на следећи начин:

1. Дисциплина **возач моторног возила Б категорије** и **возач моторног возила Ц категорије**: сматра се боље пласиран такмичар који је освојио већи број бодова на практичном делу такмичења. Ако и даље има такмичара са истим бројем бодова, сматра се да је бољи такмичар који је освојио већи број бодова из теста знања саобраћајних прописа.
2. Дисциплина **техничар друмског саобраћаја**: сматра се боље пласиран онај такмичар који је освојио већи број бодова из задатка из организације превоза и задатка из вештачења саобраћајних незгода.
3. За све дисциплине: ако и поред горе утврђених критеријума и даље има такмичара са истим бројем бодова, врши се подела одговарајућег места, односно проглашава се да више такмичара деле једно од прва три места.

председник Заједнице

МП

Мирослав Мацура, дипл. инж.